۲شنبه ۳ دیماه ۱۳۲۴

شماره ۸۵ ایکنجی دوره

آذربایجان

تکشماره ۱ ریال

آیوبه	ایلیك	۳۵۰	ریال
۶	آیده	۱۳۰	«
۳	«	۶۰	«

بو روزنامه هیئت تحریریه
واسطه‌سیله یازیلوب موقع انتشاره
قویولور

جای اداره تبریز خیابان ستارخان

گونده‌لیك سیاسی و اجتماعی بر روزنامه‌در

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در

حقیقی خلق معارفی اوغرینده

ایراندا ایندی‌یه قدر معارف ئوز حقیقی معناسندا حیاته کیچریلمه‌مشدر. اونا هر ساحه‌دن آز دقت‌وبریلمشدر. بو بویوك واساس نقصانی اعتراف ایتمك واونی اثبات ایتمك اوقدرده چتین‌د گلدر. تعلیم و تربیه‌نین گتربده قالماسی، معارفه اولان احتیاجی ئوده‌یه‌جك فائده لی کتابلارین آزلغی و جوخ زمان تاپلماماسی همین فکرین اثباتی ایچون کفایت‌قدر دلیلدر. بوحقیقی آنجاق تعصب و جودبرسنلك گردابنده بوغو لانلار قبول ایتمیه بیلرلر. هومانیست و حقیقی بیر معارفین میدانه چیقاریلما سنین اساس‌هدفی بوتون ملت افرادینی خوشبختلك طرفه وعالی مدنیته سوق ایتمك دیمكدر. بو مسئله‌یه اوزون ایللردن به‌ری عموم مترقی ئولکه‌لرده، خصوصاً حقیقی دیموقرات حکومته مالك اولان مللر آراسندا لازمی فکر ویریلمشدر.

بیله ئولکه‌لرده، دولتین بوتون سعیی معارفین ترقیسینه، انتشار و انکشافنه صرف اولونور. ئولکه بودجه سنین پاریسندان جوخی معارف احتیاجنه ایشله‌نیر. خوشبختلك قاپولاری عموم ئولکه ایولادنین اوزینه آچیق اولور و ملتین مدنیت وعلم ساحه‌سینده انکشافی یولاندا باش‌ویرن مانعه‌لری آرادان گوتوریلیر.

لاکن ایراندا وزارتخانه واونا تابع اولان اداره‌لری و محدود بیر نیجه اداره‌نی چیقدیقدان سونرا معارفدن بیراثر گورونمور. علم‌وصنعت قاپولاری عموم ئولکه افرادنین وخصوصاً گنج نسلین اوزینه باغلی قالمشدر. معارف استثمار سیاستنین وجوربجور ارتجاعی تمایللرین اگنجه‌سینه قربان اولمشدر وهله‌ده معارف دشمنلری دوتدیقلاری قلعه‌لری اللریندن بوراخماق ایسته‌میرلر. بوتون‌قوه وسعیلرینی خصوصی منافعین مدافعه‌سینه صرف ایتمکده‌درلر. ئولکه مزین معارفپرورلری و بو ساحه‌ده چالشانلارمزین جوخی ئولکه معارفنی ئوز دوشونجه‌لری دائره‌سینده قوروب دنیانین ایندیکی وضعینه اویغون گان بیر معارفین وجوده گتیریلمه‌سی خصوصنده هیچ بیر حاضرلاق گورمورلر.

آخرنجی قرینه‌نین رعنده مترقی دنیا علم ومعارف ساحه‌سینده ئوز نائلیتلاری ایله بویوك حیرته سبب اولمشدر. بیزیم معارفمز ایسه ایمپریالیست ارتجاعی سیاستنین و پولیس نفوذینین تاثیری آلتندا قالماقدار اوپله بر انجماده دچار اولمشدر که، «سخولاستیك» دورینه بشر فکرینن انجمادی آراسندا هیچ بیر فرق قالمامشدر. علم وصنعت ئولکه مزده پولیس اوبونجاغی، شخصی و خصوصی تمایللرین اجراسی ایچون بیر آلت اولمشدر. هله‌ده مدرسه‌لرمزده لایقلی و ایشه یارایان افرادین تربیه‌سی عوضنه بیر اووچ قول حاضرلاماق ایشیندن ال چکمه‌مشلر. ئولکه‌نین معصوم اوشاقلارینا زهرلی فکرلر آشیلابرلار. معارفجی باشجیلارمز حقیقی معارف و مدنیت مفهومندن بی‌خبردرلر. اونلار بیلمیرلر ملی شعار، عنعنه ورسوم، دیل ومعنویات و الخ هاموسی بیرملتین علمنین نماینده‌سیدر که، بونلاری پولیس گوجیله‌ویا بوج تبلیغات ایله دگیشدیرمك و آرادان گوتورمك اولماز. تاریخی بیر ملتین مدنیتنی محو ایتمکدن عبارت ظالمانه بیر سیاست ایندی‌ده دوام ایتمکده‌در.

آذربایجان خلقنین بیرلگنی، مدنیتنی ملیتنی، تاریخنی و دیلنی آرادان گو تورمکه قوه‌سینی صرف ایدن عامللر ئوز سیاستلرینی دوام ایتدیریر. ایند یکی دوره‌ده بیر ملتین علم و دیلنی آرادان گوتورمك ایسته‌ین بیر سیاست گولونج بیرسیاستدر. جونکه حقیقتده ده اثبات اولنمشدر که فاشیزمین بو منحوس یادگاری ئوز یرینی تاپوب فنایه وزواله محکوم اولور. مترقی ئولکه‌لرده مللر بوتون ثروتارینی معارف اوغروندا صرف ایدوب جهل و سواد سیزلقلا آپاردیقلاری مبارزه‌ده غالب گلدیکلری حالدا، ایران دولتی هله‌ده بش میلیون نفردن عبارت اهالینین دیلینی کسب ئوز آنا دیلنده دانشماغنا اجازه ویرمیر و اوشاقلارین تربیه‌سی یولندا مانعه‌لر توره‌دیر. آذربایجان ملی معارف ساحه‌سینده تهرانین ظالمانه سیاستی نتیجه‌سینده جوخ گریده قالمشدر ملتین وارلغنی محافظه ایدن ایسه آذربا یجانین ملی ماهیتی و خصوصی عالی اخلاقلارینین نتیجه‌سیدر.

جسارتله دیمك اولار که، ایرانین باشجیلاری همیشه معارفین انکشافی عوضنه معارفی بوج ایدن یوللارلا گیدیرلر. بو بار‌ه‌ده ایران توپراغندا ایرانین باشقا یرلرینه نسبتاً حکومتین جنایتی آذربایجاندا داها جوخ اولمشدر.

گنجلر اوزاق یرلردن ئوز ایوبندن الچکیب تحصیل آلماق هوسیله تبریزه گلیرلر ایسه‌ده لاکن باشجیلارمزین هوا و هوسینه قربان اولاراق قیمتلی وقتلرینی کوچه‌لرده کیچیریرلر. اوجا سسله اگر بار - بار باغرساق که، تهران حکومتی آذربایجان ایولادینین ترقیسینه و معنوی انکشافنه مخالفدر. تام حقمیز وار، بوراسی آچیق و آشکاردر.

آذربایجانلی‌نین علم ایله سلاحلاماسینی و ئوز ملی حقوقینی مدافعه ایتمگه لایق ومقتدر اولماسینی تهران حکومتی ایسته‌میر. لاکن خوشبختلك بورا سنداد که، بو منحوس دورقورتاریر آذربایجان ملتی ئوز تاریخی وارلغنا، دگرلی ملی مدنیتینه آرخالانوب گوزل ملی معارف آرخاسنجا گیدیر و وار قوه‌سیله اونی اله آلماق عرفه‌سینده‌در آذربایجان ملتی ایندی حقیقی بیر معارفین ایجادی یولوندا اوزملی و تاریخی عنعنه‌لرینه لایق بیر معارف یولونا قدم قویور. آذربایجانلی‌نین قدملری پولاد داغ کیمی محکمدر.

ف. ا.

تبریك تلگرافی

تبریز مجلسی قای پنبه کیبه

آذربایجان روزنامه‌سی اوز صمیمی و آتشین تبریك لریمزی سیزون مقام مقدسوزه عرض ایدوب امید وارق خدمت ملی ده داها آرتق موفق اولاسوز میانه‌نین ۱ نجی حوزه سنینن اهالیسی طرفندن محمود بابا خان زاده ـ هاشم اسمعیل زاده

تشکر

منی تلگرافاً وکتباً تبریك ایده‌ن اشاغیدا گوستریلن آقالاردان بو واسطه ایله صمیمانه تشکر ایده‌یرم.

آذربایجان ملی حکومتینن باش وزیری . پیشه وری

مراغه ثبت اداره‌سی ایشچلرینین طرفیندن	آقای شرفی خلخالی
ا کو اهالیسی طرفیندن	« محمد زاده
میانه شاعرلر مجلسینین عضولری طرفیندن	« کاریك
مراغه آمار اداره‌سی ایشچلرینین طرفیندن	« مجتهدی
سراب فدائیلری طرفیندن	« غلامرضا جاویدان
ماکو کمیته‌سی طرفیندن	« جمال تیموری
خامنه اهالیسی طرفیندن	« عراقی بهبودی
کاوگان محلی کمیته‌سی طرفیندن	« نصرالهی
میانه معارف ایشچیلری طرفیندن	« پورمیرزائی خیاطی
مراغه عدلیه اداره‌سی ایشچلرینین طرفیندن	« مستشاری

میانه‌دن سووت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان ایران جمعیتینن طرفیندن ماکو دموکرات فرقه‌سینن تشکیلاتی اعضاسی

میانداب اهالیسی طرفیندن	آقای علی حبیبیان
سراب دموکرات فرقه‌سی طرفیندن	« اسمعیل قضائی

یخیلان سعی ایلیوب برده یخیلماز

چهارشنبه گونی آذرین ۲۱ ـ نده ایش قصدیله منزلدن خارج اولدوم منه بیر انتظار اولونماموش شادلیق اوز ورمشدر که روح جسمین کالبدنده سخیشمردی ولی هرقدر بوشادلیقن علتن فکر ایدردیم منه عیان اولموردی ساعت اونده برشلیك اولدی برعده خلق بو سسدن مضطرب برآیری عده جوخ جوخ شادایدی من سیاحت و گنجگولیق خیالیله خیابانا طرف حرکت ایتدیم دیده‌بان سینماسینن قباغنده بر ازدهام واریدی بو موقعده بر کامیون مجاهد بتشدی خلق اولاری بر پیشواز ایتدیلر که تاریخ اونون مثلینی نشان ورمیوب. بر نفر تازه‌وارد مسافرمندن سوروشدی بولار کیمدور و نیه بئله شادلیقیله بولاری آلقیشلیرلار: جواب ویردیم ایران دولتینن مشروطه‌سندی بیز آذر اوغلانلارینن قانیله امضاء اولونوب و همیشه هر بر

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

باش وزیرلیك طرفیندن، شهرداری سه‌چگیلرینه کیمی تبریز بلدیه رئیسی وظیفه سینه تعیین اولونموش آقای آتش خان بیات ماکو.

اعلان

تاریخ ۲ر۱۰ر۲۴ — نمره ۲۳

بتون افسرلر و گروهبانلر خلق قوشو نلاری وزیرلیگی طرفندن دعوت اولنور لار که دی آیینن ۵ نده ساعت ۵ تمامده شیرخورشید صحنه سینده اوزلرینی خلق قوشونلاری وزیرلیگنه معرفچلق ایتسینلر اونلارین گله‌جك خدمتی باره سنده مذاکره و ترتیبات ویریله‌جکدر.

خلق قوشونلاری وزیری — کاویان
خلق قوشونلاری وزیر معاونی — دانشیان

ش. د. محمود زاده

ملی دولت تشکیلاتلاریمزا ساغلام کادرلار تربیه ایتملی

خلقمیز شانلی تاریخی مبارزه‌لردن سونرا مظفریتله ملی مختاریتینی قوردو. بونونلادا ارتجاعین ملی دموکراتیق نهضتلریمزی پوزماق ایچون ایتدیکلری قودوز جهدلر رسوایچیلیقلا ایفلاسه‌اوغرامیش اولدو. ملی مختاریتمیزین قازانیلماسیندا آذربایجان دموکرات فرقه‌سی‌مرکزی کمیته‌سینن گونده‌لیک رهبرلیگی ایله فرقه عضولرینن و فرقه‌میزه رغبت بسله‌ین قهرمان فدائیلریمزین گوردو گی تاریخی خدمتلر اولدوقجا بویوک اولموشدر. خلقیمزین بوتون موفقیت لرینی تشکیل ایدنده فرقه‌میز اولدو

چونکی فرقه‌میز خلقیمیزی متشکل صورتده مبارزه‌یه قالدیراراق اونلارا دوزگون رهبرلیک ایتدی. دشمان لارا قارشو آمانسیز اولماغی مبارزه لرده قهرمانلیق خارقه‌لری یاراتماغین ضروریتنی اوگرتدی فرقه‌میز. خلقی میزی باشا سالدیکی مرتجع اصول اداره‌لر و او اداره‌لری اشغال ایتمیش خیانتکار دولت مامورلاری یاشادیقجا خلقیمز فلاکتدن قورتولا بیلمز.

فرقه میز حق ایشیمیزین غالب گله‌جگینین لابد اولدوقونو خلقین قدرت وقوه‌تینین مغلوب ایدیلمزلیگینی دموکراتیانین غالب گله‌جی عامیللرینی بربر شرح ایده‌رک خلقیمزی فرقه اطرافینده توپلاشماغا فرقه‌میزین رهبرلیگی آلتیندا قولوم - دیریم مبارزه‌سینه گیریشمه‌یه تشویق ایده‌رک روحلاندردی. فرقه‌میز ایللر بویو آزادلیق حسرتینده اولان خلقیمزین اعتمادینی تیز بر زماندا قازاناقلا خلقیمزی اوز اطرافینده توپلایوب ارتجاع ایله آمانسیز مبارزه ایتمک ایچون دموکراتیق مفکوره‌لرله سلاحلاندیردی.

بیله لیکله‌ده خلقیمزین ارتجاع اوزه‌رینده غلبه‌سینی تامین ایدیب بزی گونشلی بر سحره چیخاردی.

ایندی خلقیمیزو وطنیمز آزاددر،

ایندی دموکراتیانین عدالتلی بایراغی وطنیمزین اوزه‌رینده عظمتله دالغالانیر. بونا گوره‌در که خلقیمز دوغمافرقه‌میزه و فرقه‌میزین رهبرلرینه مدیون ومنتداردر. ایندی خلقیمزی بویوک وگونشلی گله‌جک تازه تاریخی موفقیتلر ایله گوزله‌یر. ایندی بیلمک لازمدرکی وظیفه یالنز ملی مختاریتی میزی قازانماقلا تماملانمایر. ایندی فرقه، دولت وخلقیمزین قارشوسیندا داها مسئول و شرفلی وظیفه‌لر دورور، بو مقدس وظیفه طالعینی ملی دولتیمزه تاپشرمش خلقیمزین طلب و احتیاج لارینی تامین ایتمک اونلاری آمانسیز فلاکت و وحشتلردن خلاص ایتمک وظیفه‌سیدر

بو مقدس وظیفه‌ایسه‌فرقه‌میزه و جوان دولتیمزه نصیب اولموشدر. لاکن اونوتماماق لازمدرکی قازانیلمیش موفقیتلرله آرخاینلاشماق اولماز دشمان قلبیندن یارالانوب اورتادان چیخاریلمیشسادا تمامیله محو ایدلمه مشدر. حیله کار دشمانلاریمز ایندی ده جوان ملی دولتیمزی محوایتمک خلقیمزین قانی بهاسینا قازانیلمش آزادلیقیمزی خفلمک ایچون یئنی مبارزه‌تدبیرلری آختاریرلار. دشمانلار ایندی اوه‌لکیندن داها تهلکه‌لی داها دا قودوزلاشمیشلار. بونا گوره فرقه عضولریندن احتیاط حساسلیق و سایا قلیق (آییقلیق) طلب اولونور.

فرقه میز و مجلس ملی میز وطن و خلقیمیزین گله‌جک مقدراتینی حل ایتمک کیمی شرفلی و مسئول وظیفه‌نی جوان وزیرلریمزه تاپشیرمیش مسئول دولت ایشچیلرینه خاطرلاتماق لازم گلیرکی موفقیتلرله آرخاینلا شماق، اوزیه‌زه مغرور اولماق جوان دولتیمز ایچون تهلکه دوغورابیلر.

ایشده‌جدیت، صداقت، فداکارلیق لازم گلدیکی کیمی احتیاب حساسیق و آییقلیقدا طلب اولونور. محض بونا گوره‌ده دولت تشکیلاتلارینن ترکیبنی دقتله یوخلاماق وزارتلرده مسئول وظیفه‌لری وطن و خلقیمزی سه‌ون ناموسلی آداملارا تاپشرماق طلب اولونور. خلقیمز باجاریقلی استعداد لی لیاقتلی و قهرمان برخلق اولدوغونو بو تاریخی نهضتیمزده بتون دنیا خلقلاری قارشوسیند شرفله نمایش ایتدیردی. ملی مختاریتمزین قازانیلما سی اوغروندا مبارزه‌لرده خلقیمزین قهرمان اوغوللاری اوز شهامتلرینی نشان وردیلر. بو قهرمان خلقین ایچریسینده استعدادلی و شرافتلی وطنپرور دولت آداملاریدا موجوددر. اونلاری آختاریب تاپماق قیدینه‌قالماق جسارتله‌مسئول وظیفه‌لره‌ایلری چکمک خلق ایچریسینده یئنی دولت ایشچیلری تربیه ایتمک فرقه‌و دولتیمزین قارشو سیندا دوران گونده‌لیک مهم تاریخی مسئله‌لردن بری در.

خلقیمز ایانیرکی ملی دولتیمزین باش وزیری آقای پیشه‌وری یئنی دولت آداملارینن تربیه ایدیلمه‌سینن ضروری اولدوغونو نظره آلاراق، وزارتلریمزده مسئول وظیفه‌لره فرقه میزین فعال عضولرینن ایلری چکیلمه سینی جسارتله تشکیل ایتمکله ملی دولتیمیزین وزارتلرینی ساغلام کادر لارله تامین ایده‌جکدر. ملی دولتی میزی اداره ایتمک ایچون یالنیز دمو کراتیق مفکوره‌لرله سلاحلانمیش دولت کادرلارینی تربیه ایتمکله گله‌جک غلبه‌لریمزه ایمان گتیرمک اولار.

بونا گوره‌ده فرقه میز بو تاریخی

آذربایجانین حفظ‌الصحه‌سی حقینده

هریرده تمیزلیک رعایت اولنار سه اورادا مرض آز اولار. مرض سویون خراب‌لیگیندن توزدان و آیری کثافت لردن باش ویرر. و بئر وار که اورادا گوز آغریسی (تراخوما) و بئروار که قزدیرماویا مالاریا پیدادر. اوبری مرضلرده بونلن کیمی چوق تولیدابیلیر بیزیم اولکه میزین حفظ‌الصحه جهتنجه نظارت اولونماسی لاپ واجبدر

۱ - خیابانلاریمیزین آسفالت (بویوک شهرلریمیزده) اولماسی

۲ - هریرده صوانبارلارین کلیه سینی ملغی ایتمک اونون عوضینده هر کوچه‌یه وهر خیابانا یاخشی ایچمه لی صو کمرلری چکوب هر ۲۰۰ مترده بیر یاریم بیرمتراوجالیقندا لوله قاوزامالیکه اورادان تمیز وسرین دور و سولار جاری اولون و الا صو انبار سولاری تماما کهنه قوخو موش قوردلو اولدوغوندان انا نلارین قارنیده یتریشین (سوغو لجان قوردو) عمله گلیر. بوجور مسئله‌لره گوره صوانباری هیچ یاندا اصلا لازم دگلدر

۳ - سلاخ‌خانه لرین کثیف صو جیگن آرخلاری گرک انسان ترددی اولمیان‌شهر کنارنده بردره‌یه یاقیه انیشینه ویااینکه بویوک چایلارا قاریشان خرداچایا طرف چکیلسون اوزیده اوآرخلار منبعدن تا منصبه کیمی اوستو محکم اورتولموش اولسونله برنابلد بیلمه سین که بوردا آرخ‌وار یایوق (مثلاتبریز شهرینن کثیف آرخلاری آچی‌جایندا قورتا رمالیدر چونکه سلاخخانه اورایاقین در) اما تاسف‌لراید یریکه‌بو آرخلارین منصب‌لرینی کنار باغلار‌اوتورو لرصحیه جه دوزد گلدر (اوز لرینن‌ده‌اوسی آچیق‌در)

۴ - بوتون بواولگه‌ده الاون اصل شوسه و فرعی یوللارین آباد اولما سی توزون قالخماسینا باعث اولار. چونکه بوجوریئردن آت‌قاطر ایشلک دوه چاروادر لاریدا عبور ایدیرو تصادفا پیاده لیگدن مسافرده راست گلمک اولار. (شوسه اوزونه گوره و فرعی یوللاردا اوزونه گوره آباد اولمالیدر)

۵ - چشمه لرویوللاری قبرستان اولان چوق یئرلردن اوزاقدا اولمالیدر. چونکه قبرستانداهر مرضدن اولموش نولیلرواردر که اونلارین مرض میکر وبلاری همین چشمه سولاریله سرایت اولونابیلر.

۶ - عمومی یئرلرین ایولرین مکا نلارین داوا واسطه سیله جوجیلردن وآیری مرض توره دن حشره لردن محافظت اولمالیدر.

۸ - گول باتاقلیقلارین یا اوستنی باسدیرماقلا و یا یرینن ماهیتینه گوره صوجکن آرخلار چکمکله رفع ایتمک لازمدر. بیر جنس آغاج وار درکه اگر او آغاجی بو آذربایجاندا اکوب بیجره بلسه‌لر مالار اتوره‌دن باتا قلیقلار بکلی آرادان گیده‌ر. اوآغاج جنگ اصلی یوردو آوسترا لیادر ایندی‌اوه زندراندا چوق تاپیلوب در (علی‌الخصوص بندرجزطرفنده) و آدیدا اوکالیپتوس در. بو آغاجا اوخشیان آذربایجاندا فقط جوربه جور سوگود آغاجلارین جنسلریدر که نسبتا باتاقلیقی قوروتماق قابلیتی واردر. (بزیم آذربایجان‌دا مالاریا اولان یر آزد گلدر)

۸ - مریضخانه دوزگون بیر صو رتده نظارت یتیریلمه سی

۹ - فاحشه‌خانه‌لرین وتریاکی خانه‌لرین تماما بیغیشدیریلماسی

۱۰ - بازار نظافتنه دقت یتیر یلمه‌سی سلامت بدندن همیشه سلامت فکر کسی اشخاص و ناخوش بدندن ده دوشونجه‌سیز لایعقل آداملار اولار گه‌ایشینن روحه سینی باشادوشمز

نخجوانی

اهردن تلگراف

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن مرکزی کمیته‌سینه کپیه‌آذربایجان روزنامه اداره‌سینه اهر ارسباران و لایتینن ۲۶۰ مین اهالیسی طرفندن ۳۰ ر ۶ ر ۲۴ تاریخ‌دا توپلانمیش ۱۵ مین نفرلیک میتنگ اوز آتشین سلام لارینی آذربایجان خلقینن تازه دولتنه تقدیم ایدیر آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن دوغری دوزگون ومحکم رهبرلیگینه ایناناراق مجلس ملی و دولت‌ملیسینی‌خصوصا آقای پیشه‌وری‌نی ساغلان رهبرلیگنین آلتندا اهر ارسباران ولایتینن اهالیسی‌اوز طبیعی ثروتلریندن گیبش صورتده استفاده ایده‌جکدور بیرداها آجلقا وفلاکته دوچار اولمیاجاقدر علم ومعارف‌سایه سنده ترقی ایدیب سعادته نایل اولا جاقدور علاوه اولاراق عموم ملتین طلب ایتدیگینه گوره سروان نظام الدین رئیس ژاندارمری اهر بورا نین اهالیسینه جنایت وخیانت‌ایتمگی ایچون همین جانینی‌بورادا محاکمه اولماسین طلب ایدیرلر متینک طر فندن امضا ایدنلر دائمی - عین‌اله - محمدزاده اصغر جان‌فدا

رفقا افسران

گروهبانان وسایر افراد و درجه داران آرتش برای تشکیل ارتش ملی بصفوف فدائیان وطن ملحق شوند

افسران جوان ما ، رفقای عزیز باستواران و گروهبانان دلیر بیاری ما آئید . ماشمارا باجان ودل وباگر می و صمیمیت درمیان صفوف خود مان می پذیریم .

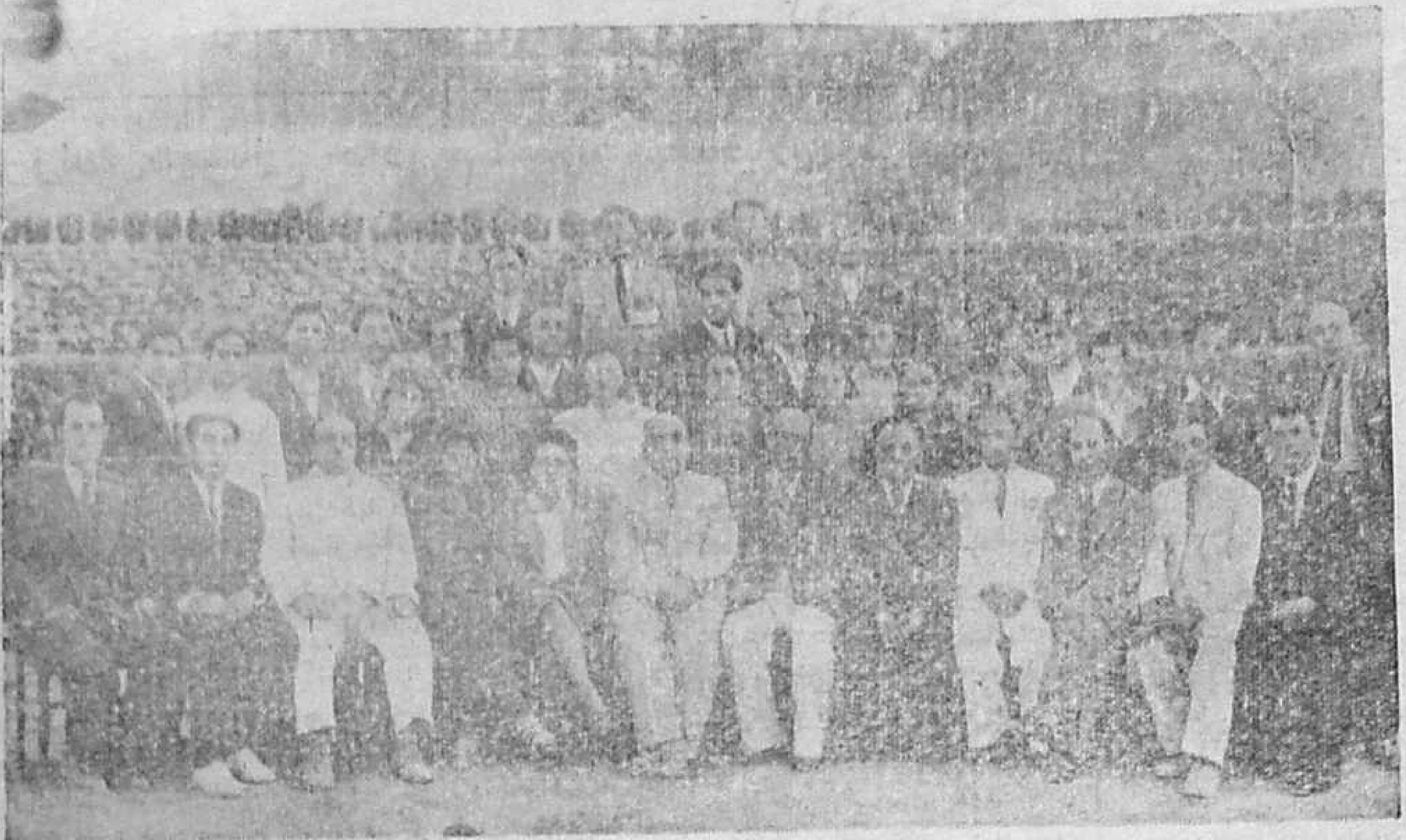
وقت است که بپا برخیزید ودر این رستاخیز تاریخی ملی بما کمك کنید تابتوانیم شالوده آرتش ملی وقوی که باروح آزادیخواهی تربیت شده باشد بریزیم ؛ رفقای عزیزما ارتش ملی آذربایجان آرتش دلیران و جنگجو یان خواهد بود ؛ شما وطن پرستان حقیقی لایق فرماندهی آن ارتش هستید ارتش ما بوجود شما احتیاج دارد . باکمك یکدیگر قشونی بوجود آریم که لایق باشد بتاریخ گذشته گانش نبازد آخر اولادبابك ما هستیم . ارتش ما باید فداکار و جان نثار و محافظ خود مختاریت آذربایجان و سرحدات ایران عزیز ماباشد ، زنده باد آذربایجان خود مختارما .

متحدا همه یکباره دست بطرف ما دراز کنید ، مادستهای شما را با گرمیت ودوستی می فشاریم ؛ شما برا دران رنج دیده وسخت کشیده مائید شماهستید که چشم و امید آزادیخوا هان آذربایجان بشماشت؛ وقت است که حس میهن پرستی جبلی که در نهادوقانون سینه ما آذربایجانیها روشن است آشکار نمائیم برای حفظ آذربا یجان خود مختار و سرحدات ایران عزیز درمقابل هجوم بیگانگان ارتش ملی مانرا بوجود آریم وباصدای بلند فریاد زنیم : زنده باد ارتش ملی ما .

وقت است که همه باهم باشیم وبا نیر وی اتحاد و اتفاق خود چنان نیروی بوجود آریم که استعمارچیان واستعمار طلبان از وحدت ملی واز شکست ناپذیری ارتش ماقدرت و توانائی نه داشته باشند که بوطن ماایران عزیز ما باچشم بدی نگاه کنند زنده باد استقلال وتمامیت سرحدات ایران باستانی ما وطن ما از ما ها انتظارها دارد ماباید میهن مانرا که از لهیب نفت سوخته و امپریالیست ها در آن ترکبازی می کنند آزادنمائیم ؛ ایران ما باید آزاد و پاینده ماند .

آذربایجان ما باید خود مختار باشد رفقای مهربان ما بیائید برای درهم شکستن دزهای استعمار و ارتجاع بهپیش رویم وبیاری آن طر فها که ارتجاع آنهارا می سوزاند و اهالی آنجاهارا خفه میکنند خودرا زود تر برسانیم تاباشد درسایه فداکاری وجان بازی ماپرچم سه رنگ ملی مان دوباره در فراز دژ های تمام ایران عزیزما باهتزار درآید . برادران ما باما تشریك مساعی کنید تا بتوانیم قوای اهریمنی ارتجاع را از کشور باستانی برانیم وایران آزادی بوجود آریم ، عزیزان ما باصفوف فدائیان را باشتراك خود در مقام فرماندهی آنها قوت و زینت دهید و خاطرجمع باشید درارتش نوین ماتمام درجات و سوابق خدمت تمام شما ها محفوظ خواهدماند ، دیگر درارتش ما نیروی اهریمنی ارتجاع نیست که شما را از خدمت بایران و آذربایجان خود مختار دلسرد نماید ؛ رفقا بدانید ارتجاع تهران دندانهارا تیز کرده و درپی فرصت میگردد که شما اولاد خلف آذربایجان را در اولین فرصت ازپای درآورد آگاه باشید خود را بدام نیندازید آنها تبعید گاهها وباز داشتگاهها درجنوب برای شما حاضر کرده اند تامحض رسیدن به تهران شما را تحت الحفظ مثل سایر رفقای تان به آنجابفرستند . ای پسران آذربایجان ای اولاد آذرها ما ازشما انتظارات بیحد و حصری داریم با الحاق تان آرتش مالیاقت تانرا ورشد و نمو حس آزادیخواهی تانرا بجها نیان ثابت نمائید تاهمه بدانند مازنده ایم و هرگز برده دیگران نخواهیم شد؛ مادروطن شمارا بامداد میخواند زنده باد حکومت ملی و خودمختار ما : زنده باد ارتش ملی ما که افسران جوان وطن پرست آذربایجانی فرمان دهان نامی آنها خواهندبود ،

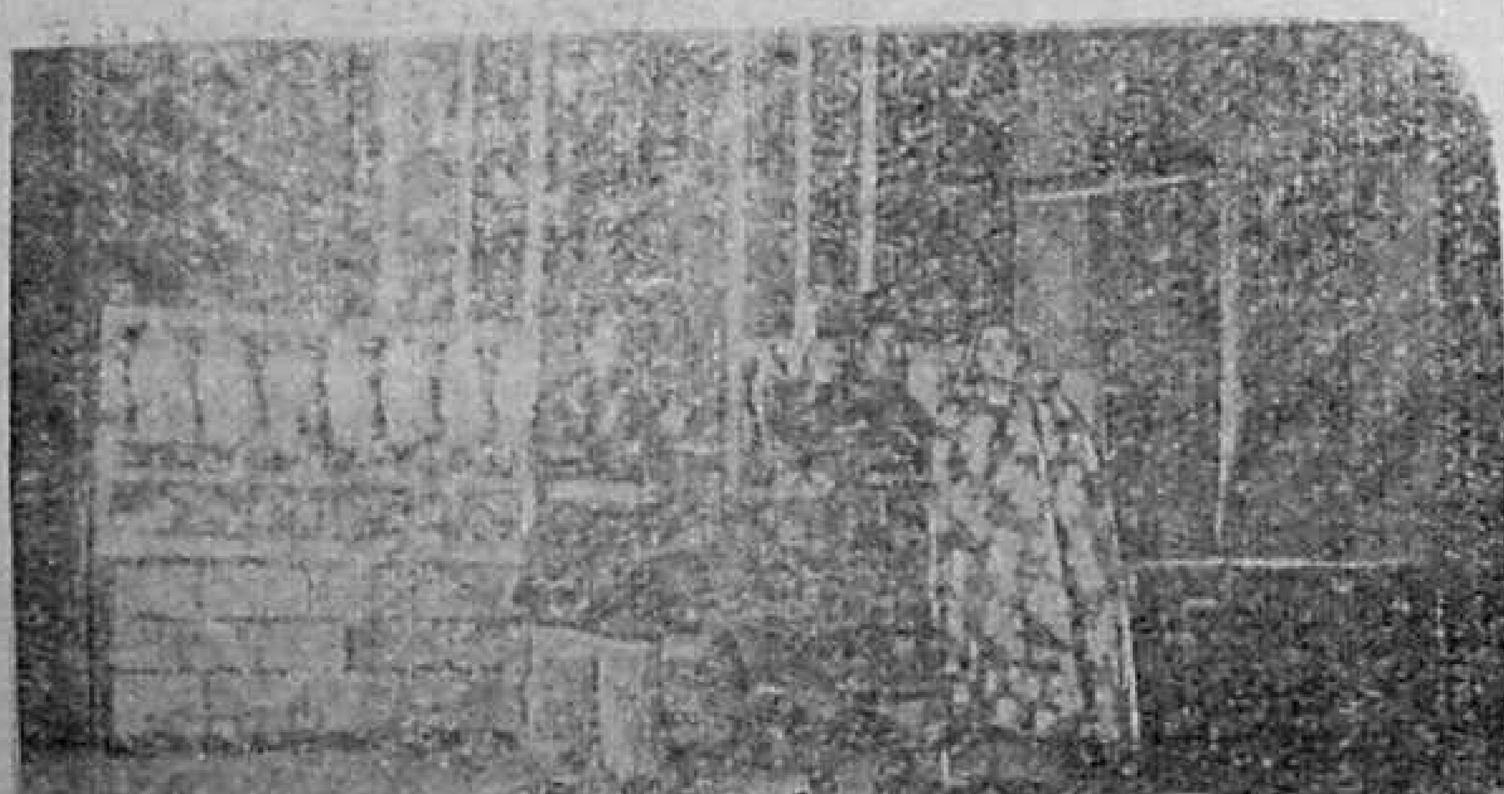
(کندلی)

تبریز تیاتروسینن رهبر و آقتیور هیئتی

تبریز تیاتروسیندا تماشایا قویولان « ناموس » دراماسندان توی پرده سی

تبریز تیاتروسیندا تماشایه قویولان « آرشین مال آلان » موسیقی قومه‌دیاسیندان ۳ نجی پرده

جناب آقای شبستری

رئیس مجلس ملی آذربایجان

روز ۲۱ آذر ۱۳۲۴ در تاریخ حیات ملت آذربایجان روز فرخنده و مبارکی است.

در این روز ملت آذربایجان پس از قرنها اسارت وبندگی بتحصیل مختاریت ملی و تحکیم پایه‌های حکومت ملی خود نائل گردیده.

در این روز فرخنده اولین مجلس ملی واولین دولت ملی آذربایجان تشکیل گردیده است.

این موفقیت وپیروزی تاریخی نتیجه فداکاری‌های بی‌نظیر فرقه‌دمو کرات آذربایجان وصحت نقشه ونبوغ فکر و اصابت نظر رهبران آن فرقه بوده است. بدین مناسبت من‌هم که یکی از فرزندان آذربایجانم وبیست وچهار سال تمام در غربت زیسته و باعشق و آرزوی خدمتگذاری به آذربایجان عمر گذرانده‌ام این موفقیت‌های بزرك و این پیروزیهای سترك تاریخی را که یقیناً نه تنها دراستخلاص ورهائی تمام ملل اسیر ایران ازچنگال استعمار و ارتجاع نقش اساسی خواهد داشت بلکه در تحول اوضاع عمومی ملل آسیا بنفع جریانهای آزادیخواهی نیز مؤثرخواهدبود ، صمیمانه تبریك عرض میکنم و خواهشمندم این تبریك را بمجلس ملی تبلیغ فرمائید.

این بنده بنوبه خود در هر گونه فداکاری وخدمتگذاری بمرام ومقصد فرقه وتحکیم دولت و مختاریت ملی آذربایجان حاضرم. ازاینکه این تبریك رابزبان فارسی می نویسم عذرمیخواهم مطلب تفاوت نمیکند . من خودم یکی ازطرفداران زبان ملی آذربایجان هستم ولی عجالتاً بسرعت نمی توانم به آن زبان چیز بنویسم.

باتقدیم احترامات فائقه - فتح الدین فتاحی

(مدیر روزنامه دماوند)

درزندان شهربانی چه دیدم ؟

از محوطه فلاکت بار و تاثر آوری که آثار بدبختی از در و دیوار آن می بارید ، جمعی از افراد ملت آذربایجان در بدترین و اسف آورترین وضعی بسر می بردند. اینجا نقطه ای است که بیش از ۶۰۰ نفر از ستمدیدگان دستگاه فاسد وجابر حکومت ننگین گذشته در آنجا در سخت ترین شرایط نابودی تدریجی بسر میبردند .

اینجا نقطه ایست که بیشتر ساکنین آن دهقانان ستمدیده و کسانی میباشند که برای دفاع از حقوق خود برخاسته اند و حکومت نالایق گذشته و دوره چهار ساله اخیر خواسته است آنانرا از محیط خویش طرد نماید . در اینجا شما محکومین سراب ، دهقانان مراغه ومحال چهاردولی ، ومردمان اهر ارسباران وسایر نقاط آذربایجان رامی توانید به بینید .

دراینجا بیش از صد نفر از محکومین بلاتکلیف دادگاه نظامی لشگر سوم را مشاهده می کنید که وقتی با شما صحبت می کنند اولین سؤالشان اینست که من ۱۰ – ۱۵ – ۲۰ ماه است در این زندان بلاتکلیفم عیوض پسر غلامحسین جوانی است که ۴۰ ماه تمام بلاتکلیف در زندان مانده در عین جوانی موهایش خاکستری شده است. بیش از نه دهم زندانیان بلاتکلیف ویا از طرف دادگاه نظامی لشگر سوم بی گناه محکوم و زندانی شده اند. در این محوطه هولناک که خوانندگان باشکال می توانند صحبت ادامه حیات را درمیان چهاردیوار آن تصور واحساس نمایند ، مردمی مبارز دهقانانی که قوایشان درراه آبادی و عمران اراضی آذربایجان صرف میشد زندانی شده ودر انتظار روزی که بنظرشان خیلی هم بعید میرسید ، بسر می بردند .

دراینجا آثار اصابت گلوله های مرگبار مسلسل های لشگر سوم در حادثه معروف زندان کاملا نمایانست

مجلس ملی آذربایجان دراولین جلسه دوره دوم فعالیت خود لایحه عفو عمومی راکه بنحویکه در روزنامه هم بنظر خوانندگان محترم رسید ، تصویب نمود . بموجب این لایحه کلیه کسانی که باتهامات سیاسی محبوس ویابلاتکلیف درزندان بودند آزادشدند محکومینی که دوره مجازاتشان یکسال و یا کمتر از یکسال بود ازمجازات معاف گردیدند و بالاخره عده دیگری نیز دوره محکومیتشان بانصف تقلیل یافت با آنهانیز در ردیف آزادشدگان در آمدند.

وقتی که تصمیم مجلس ملی به وسیله آقای دکترجاوید وزیر داخله بزندانیان ابلاغ شد، نشانه حیات و آثار امید و آرزو در دیدگان فرو رفته همگی نمایان بود .

اساسا زندانیان از اینکه برای نخستین بار نمایندگان حکومت جدید ملی آذربایجان رادر میان محیط خود می دیدند بسیار امیدوار و مسرور بودند .

آقای دکتر جاوید ضمن ابلاغ تصمیم مجلس ملی ودولت بزندانیان نصایح مفیدومؤثری نمودند.

آقای فریدون ابراهیمی مدعی العموم کل آذربایجان خطاب بزندانیان اظهارداشت که دولت ومامورینی که از این پس باشما تماس خواهند داشت غیراز دولت گذشته ومامورین آن خواهدبود . قوانین تاکنون در کشور ما به مفهوم حقیقی خویش اجرا نمیشد ولی ازاین پس ما با تمام قوا درراه انجام وظایفی که قانون برای همه معین کرده خواهیم کوشید ماباید همگی لیاقت خود که برای زندگانی درمحیط جدید وشرائط اقتصادی و سیاسی و اجتماعی نوینی که حکومت ملی آذربایجان برای ما ایجاد کرده نشان بدهیم . شما باید بدانید ازاین پس کسانی که درصدد پایمال ساختن قوانین وتجاوز بحقوق دیگران باشند بیدترین و بی رحمانه ترین وضعی مجازات خواهند شد . این گونه اشخاص ثابت می نمایند که لایق زندگانی نیستند وبایدازبین بروند و از این گونه پارازیت ها و میکروبها دیگر اثری هم نماند

آقای رستگار مدعی العموم استیناف تبریز نیز شرحی مبنی بر نصیحت و تشویق بکارهای مفید بیان نمودند آنگاه آقای دکتر جاوید اسامی مشمولین عفو عمومی را قرائت نمودند بموجب این قانون بیش از دوسوم زندانیان آزادشدند در محوطه بیرون زندان مادرها و همسران وخواهران و کودکانی که برای دیدن یا همراه بردن عزیزان خود آمده بودند منظره تاثر آوری ایجاد کرده بودند مادرانیکه سالها از دیدن نورچشمان خود محروم بودند سرشک شادی از دیدگان فرومی ریختند. منظره مادرانی که دورا دور نمایندگان دولت ملی آذربایجان راگرفته و از آنها سپاس گزاری می نمودند بسیار جالب توجه و موثر بود . درحدود ساعت یک آقای پیشه وری رئیس دولت ملی آذربایجان نیز به محوطه زندان تشریف آوردند و از چگونگی جریان جویا شدند . آقای پیشه وری علاقه مفرطی به سرنوشت ملت دارند ودرهمه حال میل دارند که از سر نوشت ملت با خبر باشند .

رهگذر

یخیلان می ایلیوب

برده یخلماز

ملی نهضتده پیشقدم اولموشوخ وهیچ برقورخی و هراس که بیزیم و اولاد یمزین حیاتیله تمام اولارسا مضایقه ایتمه میشیک ولی فارسی زبان هموطن لریمزدن برعده پست عناصرلریندن بو فداکارلیقین مقابلنده بیزی اوزلرینه مستعمره قرار ویروبلر وهم بر امپریالیست دولت مستعمرسندن او استفاده نی ایلمزکی بونلار بیزدن ایدیبلر بونا شاهد ـ

پهلوینن دیکتاتورلیق زمانی مستوفیلر و ذوقیلر و فهیمیلر و اوزگه لر که ایسته‌میورم بیربیر شرح ویرم بیزیم حقمزی پایمال ایدوب ساری بوغدا لاریمزی جور وستمله آلوب بیزه مازندرانون حیوانلاری یه‌میه‌ن زهرلی آرپالارینی یدیردیبلر و بزیم هرگون ناموس و شرافتیمزه و ملی حیثیتمزه صدمه‌یتیروبلر قانون اساسیده اولان حقمزی ورمکدن امتناع ایدوبلر سهل‌در بیوك آزادیخواه‌لارمزی مختلف آدلارلا پهلوینن سیاه‌چاله لرینده‌زهر ایچیردوبلر پهلویدن صونرا بیز هرقدر ناله‌وفریاد ایتدیك وتلگراف لار گوندردیك طهرانده اولان صدر لر بیزیم تلگرافلاریمزه اهمیت ورمدیلر ایمدی ۵ ملیونلیق آذربایجان خلقی جور و ستم نتیجه سنده ایاغه قالخیب و بتون‌وار قوه‌سیله‌بر سئچ ی سچیب اوز ملی نمایندلرینی تبریز شهرینه گوندروب بوگون بورادا مجلس ملی تشکیل وروبلر داخی طهرانین سفیه تبلیغاتی و آلدادجی سوزلری بیزه اثر ائتمیوب ثابت ارادئیله و وار قوسیله اوزمقدراتمزی حل ایتمگه اقدام ایدیب و موفقیت تاپاجایق و بوندان صونرا تاریخده اولکه‌میز ایچون بیر پارلاق صحیفه آچیلاجاق در و خائن عنصرلر و پهلوینن دیکتاتور لاری و مستوفیلر بیلمه‌لیدرلر که بزیم خلقیمز اوز حقنی آلماقدان واوزهم نفسلرین حفظ اتمکدن عاجز دگل لر و عایدمیز آقالارین ۴۴ سیستم بیوك ماشین لارینه و خانم لارینن رنك برنك لباسلارینا مصرف اولمیاجاقدر و اوزلرینه اتمه‌لیدرلر که یخیلان سعی ایلیه لربرده یخیلما سون بیز ۵ ملیونلیق ملی‌مختاریتمزی اگر خلقیمزین حیاتیله تمام اولسادا حفظ اتمه‌لیوك ـ

مجلس ملی‌مز آچیلدی اونون آچیلما قلیق اوغروندا عزیز اولکه مزین خلقینن اوره کلری آچیلدی وهر بر کیمسیه باخسانیز اونون اوره کدن گولمگی سیزه عیان اولمالودر خلقیمز بوگون اورکدن اولان ملی آرزولارینه یتوشوبلر دخی وطن داشلارمز اسارت زنجیرلری آلتندا یاشامیاجاق لار بو تاریخدن اولکه‌میزده یاشایان قارداشلارحق حقوقلارینه تصاحب ایدوب ملی نهضت نتیجه‌سنده و دموکرات فرقه‌سینن رهبرلرینن خسته اولمایان اوغروندا ظلم و ستم ایولری دارماداغین اولاجاقدر واوز آنا دیلمزیله که بالالاریمز عصرلر بویی دانیشوبلارایمدی بیزده اوز آنا دیلمز ایله دانیشوب و اوخویاجایق ـ

هیچ یادیمدان اونودولماز پهلوینن دیکتاتورلیق زمانی مکتبده درس‌ویریردیم وارمنی و آذربایجان دیلی یازماق و اوخوماق سخت قدغن ایدی درس کلاسنده اون یاشینده میروان آدینده ارمنی اوشاقی گوردیم که ارمنی دیلنده یازوب سوردوم که داخی بو دیلده یازماق و اوخوماق لازم دگل سن نه ایچون اوخویوب و یازیرسان بئله سویله دی که بیز آنادیلیمزدن ال چکمیوب خلوتده‌یازیب و اوخوروق او علته که برملتین دیلی اولمکدن قاباخ اوزملتینن حقینی آلماقی باخشیدر من او زمان برتکان ییوب حسرت ایدیردیم که نیه گرك بزی قویمیالار بز اون یاشیندا اوشاق قدر احساسات نشان‌ویرك و فارسی زبانلار بودیلی تولدورمك واسطه‌سیله بیزی اوزلرینه مستعمره قرار ویرسونلر ایمدی بیز اورگیمزین گوشه‌سنده اولدن آرزو یه یتشوب اورکدن دیریك محو اولسون بیزیم اولکه‌مزه خیانت ایدنلر یاشاسین آذربایجان ملی مجلسی و پایدار اولسون آذربایجانین مختاریتی

عباس عمرانی

اصلاحاته دولتمز نتیجه باشلامالیدیر

بیزیم دولتمزین قباقندا چوخ چتین مسئله‌لر دورور بونلارین‌هامیسندن مهم آنا دیلیله یازوب اوخوماقدی اوندان اوتری کی اوشاقلاریمز ایمدیه دك فارسیله تانیش اولوب آنا دیلمزی یازوب اوخوماقی چوخلاری بیلمز ایمدی ایسه تقریبا مدرسه‌لرده پروگرام وبرنامه‌لرین یاریدان چوخی گچمشدر بیز گرك ملی دیلمزی مدرسه‌لرده تحصیل اتمك ایچون چوخ تز بر صورتده جدی اقدامات ایده‌ك و آنا دیلمزه کتابلار یازماق ایچون و مدرسه‌لرده اونلاری تحصیل اتمك ایچون بیزه لازمدی ملی یازیچیلار مجلسی تشکیل وروب و او مجلس نچه هیئت معین ایتسون تا فوری بر وقتده لازمی کتابلاری اونلار یازوب وحاضر ایدوب تا طبقه لریمز استفاده اتسونلر و گرك چوخ مباغات اولاق که تازه تالیف اولان کتابلار دموکراسی روحیه‌اولوب وتازه نسلمزی آزادیخواهاق روحیه تربیه اولسون برایش تقریبا اون بش گون و آرتقی بر آی وقت آپارا بیلر . و کتابلار حاضر اولانا کمین مدرسه‌لرده بویوك کنفرانسلار ورقلی و بویوك دعوتلر واسطه‌سیله معلملاری هر جورفداکارلقا حاضر ایتملی .

۲ ـ فوری بر صورتده تریاك خانه‌لری باغلیوب و یغشدرمالی وتریاکین آلیش‌وبرشین قدغن اتملی‌ومعین بیر مدته کمین تریاکی ترك اتمین لری آذربایجاندان تبعید و سور گون اتمك و فاحیشه خانه‌لری تمامیله یغشدروب و قانون ازدواج و طلاقی دموکراسی اصولیله اصلاح اتمك و هر کس اعمال منافی عفته مرتکب اولسا بویوك مجازاتلار اونون حقنده تعین اتمك . قمار وقمارباز خانه‌لری یغشدرمالی وفقر و کاسبلقاجدی تدبیر لر سایه‌سینده سون قویمالی و قمارباز خانه وبو جور ایشلرده خلقی تشویق و تبلیغات ایدنلری اعدام اتماقلا اجتماعی انحطاط اخلاقدن اوزاخلاشدرمالی

۳ ـ پرورشگاهین ایشلرینه یتشملی واونون تشکیلاتنی گنیش بیرصورتده تازه اصولیله اداره اتملی وملی مساعدت بانگی اویله بربانك وجوده گتورملی واونون سرمایه سینی دولت اعتباریله تامین اتملی تا اوبانك ایلیه بولسون ازدواج و باهقا عام المنفعه ایشلرده خلقه یاخندان کمك ایتسون یتیم‌وبی کس پرورشگاهلاردا تربیت ایلیوب و اونلارون زندگانلقلارین هر بر جهتدن تامین اتملی . اوشاقلارون اخلاقنی خراب ایدوب و اونلاری بعضی پیس ایشلره وادار ایدن اشخاصلری بدون چون چرا ملی محاکم طرفندن اعلامه‌محکوم اتملی وجوان نسلیمزی انحطاط اخلاقدان قورتله اوزاقلاشدیرمالی .

۴ ـ جیره بندی اصولونی اصلاومترقی ملتلر کمین اتملی و اصولا اولان شخصاره جیره بندینن دفترچه سی وبرنامه ملیدی پاسبانلار گرك ملتمزین ان‌صادق وپاك جوانلاریندان انتخاب اولسونلار قدیم تویوق اوغرولاری و پول کسنلری نظمیه تشکیلاتمزدان قووو‌بوایشگه آتمالی غیراز انجمن بلدی هر بر ناحیه ده ملی آبادلیق کمیته‌لری وجوده گتورملی و اونلار گرك برزنلرین ایشینه یاخیندان یتشسونلر وبوبارده تازه انجمن بلدی قانونیندا بیربند قویمالی وشهریمزین آبادلیق نقشه‌لری حاضراولانا کمین ملی آبادلیق کمیته‌سی دوزتملی (غیر ازانجمن بلدی) وخیرخواه آدملارین یاردیمله کوچه‌لری اسف آورحالدن چخارتمالی و هر بر کیلوملردن آزدا برمستراح عمومی قوریتله درزتملیك قورتارمادی

(کندلی)

اعلان

۱ـ آذربایجان دموکرات فرقه‌سنین بوتون حوزه صدرلری دی آینین ۶ سندا پنجشنبه گونی ساعت ۴ تمامدا شهر کمیته سی بنا سندا حاضر اولمالیدیلار!

۲ـ بوتون حوزه کاتبلرینه اعلان اولونور که دی آینن ۷ سنده جمعه گونی ساعت ۱۰ تمامدا شهر کمیته‌سنده حاضر اولسونلار

۳ـ تمامدا حوزه تحویلدارلاری دی آینین ۸ ـ نده شنبه گونی آخشام ساعت ۴ تمامدا شهر کمیته‌سنده حاضر اولمالیدیلار

شهر کمیته‌سی چاوشی

تبریك تلگرافی

میانه‌دن

آقای پنبه اوزی آقای کبیری اوزی آذربایجان روزنامه‌سی میانه شهربنده تمام کبیری‌لر طرفیندن سیزه تبریك عرض اولونور مروت کبیری حاجی صفرعلی کبیری اسم علی کبیری

چاپخانه آذربایجان